

Seria C.

222161

No. 48.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Seria C.

DIN LUMEA LARGĂ

SUB DIRECTIVA REDACȚIONALĂ A O-LUI PROF. UNIVERSITAR
I. SIMIONESCU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GOVORA ȘI CĂLIMĂNEȘTI

DE

I. SIMIONESCU

Profesor la Universitatea din București

Seria C.

CARTEA ROMÂNEASCĂ

No. 48.

Prețul Lei 8.—

„CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

= 8 lei numărul; celelalte 5 lei

Seria A. „ȘTIINȚA PENTRU TOȚI“.

Nr.

1. **Cum era omul primitiv** de I. SIMIONESCU.*
2. **Viața omului primitiv** de I. SIMIONESCU.*
4. **Albinele** de T. A. BĂDĂRĂU.*
8. **Furnicile** de T. A. BĂDĂRĂU.*
- 10—11. **Pasteur** de C. MOTAȘ.
13. **Telefonia fără fir** de TR. LALESCU.
14. **Porumbii mesageri** de V. SA-DOVEANU.
15. **Planeta Marte** de ION PAȘA.
16. **Dela Omer la Einstein** de GENERAL SC. PANAITESCU.
17. **Cum vedem** de DR. I. GLĂVAN.
18. **Razele X.** de AL. CIȘMAN.
19. **Omul dela Cucuteni** de I. SIMIONESCU.
20. **Protozoarele** de I. LEPSI.
21. **Fulgerul și trăsnetul** de C. G. BRĂDEȘTEANU.
22. **Nebuloasele gazoase** de M. E. HEROVAN.
23. **Bacteriile folositoare** de I. POPU-CÂMPEANU.
24. **Scrisori cerești (Meteorite)** de I. SIMIONESCU.
25. **Din istoricul electricității** de STEL. C. IONESCU.
26. **Mercur și Venus** de C. NEGOIȚĂ.
27. **Reumatism și arterioscleroza** de DR. M. CĂLĂRESCU.

Nr.

28. **Oameni de inițiativă** de APOSTOL D. CELEA.
29. **Henri Ford** de ING. N. GANEA.
30. **Musca** de I. MUREȘANU.
31. **Ciupercile** de I. POPU-CÂMPEANU.
32. **Cifrele** de G. M. LĂZĂRESCU.
33. **Animalele de demult** de I. SIMIONESCU.
34. **Lămurirea potopului** de I. SIMIONESCU.
35. **Din viața oamenilor întreprinzători** de APOSTOL D. CELEA.
36. **Societatea națiunilor** de ARTUR GOROVEL.
37. **Ficatul și boalele lui** de DR. M. CĂLĂRESCU.
38. **Electrochimia și electroliza** de N. N. BOTEZ.
39. **Noțiuni de electricitate** de ION. CASSETTI.
40. **M. Berthelot** de CĂPIT. M. ZAPAN.
41. **Izvoare actuale de energie** de E. SEVERIN.
42. **Goethe ca naturalist** de PROF. I. SIMIONESCU.
43. **Viața'n munți** de I. SIMIONESCU.
44. **Principii de biologie** de I. SIMIONESCU.
- 45—46. **Fauna Mării Negre** de BĂCĂSCU M. și CĂRĂUȘU S.*
47. **Vitaminele** de DR. N. GAVRILESCU.
48. **Petrolul** de PROF. I. SIMIONESCU.

Seria B. „SFATURI PENTRU GOSPODARI“.

Nr.

1. **Ingrășirea păsărilor** de PROF. C. MOTAȘ.
2. **Despre tovarășii** de PROF. C. DRON.
3. **Despre scarlatină** de DR. I. GHEORGHIU.

Nr.

4. **Livada din sâmburl** de G. GHEORGHIU.
7. **Morcovul și alte legume** de P. RÔZIADU.
8. **Sifilisul** de DR. E. GHEORGHIU.
10. **Votul obștesc** de A. GOROVEL.

SERIA C.

No. 48.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
DIN LUMEA LARGĂ

GOVORA ȘI CĂLIMĂNEȘTI

BCU Cluj / Central University Library Cluj
DE

I. SIMIONESCU

Profesor la Universitatea din București

BIBL. UNIV.

25187.12. X.

EXEMPLAR I

EDITURA „CARTEA ROMÂNEASCĂ”, BUCUREȘTI

763.—933

Tot ce vă trebuie

Cărți, hârtie, caiete, creioane,
găsiți

la marea librărie

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“

Se pot face comenzi și din provincie.

Cereți cataloagele și trimeteți suma
prin mandat poștal

pe adresa

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“

Bd. Carol I, No. 3

București

222161

INTRODUCERE.

Țară mai binecuvântată ca a noastră, e greu să se mai afle pe fața pământului. Fără exagerare.

În granița ca un cerc, figură geometrică ideală, sunt cuprinse forme de relief, asezate atât de armonice de ți-i deamirarea. Șesul vine lângă deal; din deal te urci la munte; pe vârful de munte plaiuri netede uneori ca'n palmă. Pe munți pășuni și păduri dese; la dealuri păduri dar și ogoare; la șes ogoare cât prind ochii. Nu există ca aiurea întinse locuri netrebnice, stâncoase. Chiar unde sunt nisipuri, ca la Șaba lângă Cetatea-Albă, condițiunile climaterice sunt de așa natură, în cât cresc vițe ce dau vinuri vestite.

Nu e belșug și variație numai la fața pământului.

La fel e și în scoarța pământului. Slavă Domnului! Numai diamante nu s'au găsit în ea. Dela aur, argint, crom, aluminu, până la cărbuni de pământ, petrol ori gazuri naturale, se află tot felul de materii prime pe lângă forțele necesare prelucrării lor.

Așa se face că România este bogată și în ape minerale fel de fel. În ținutul Ciucurilor sapă oamenii după apă proaspătă, curată și dau peste burcuturi bolborositoare. În pivnițe poți face uneori băi de acid carbonic, atât de mult ce se ridică prin crăpăturile din stânci.

Dacă am socoti numărul izvoarelor cunoscute și folosite cât de cât și l-am reporta la suprafața

țării, de sigur că nu suntem în urma Franței și a Cehoslovaciei.

În anul trecut a apărut la Cartea Românească o lucrare: *România balneară și turistică*, datorită D-lor Dr. *Em. Țeposu și Val. Pușcariu*. E scrisă cu multă pricepere, dar și dragoste de țară. Se descriu în ea nu mai puțin de 150 de stațiuni balneare folosite în timpul verii precum și peste 60 de stațiuni climaterice, răspândite peste întreaga față a țării.

Unele sunt locuri vestite, altele sunt cunoscute numai în împrejurimi, dar cercetate de cei nevoși.

Din păcate nu sunt încurajate de cei din țară, care fug peste graniță imediat ce nu le stau grele piedici în cale. E cusurul nostru general. Alergăm spre cele străine, ca fluturii sara cătră lumina becurilor orbitoare.

Și atunci se înțelege că ne învărtim în cerc vițios. Multe dintre băile noastre vădit eficace, ne având vizitatori, e de la sine înțeles să nu aibă confort prea occidental. Drept urmare nu sunt cercetate de cei băstinași, cu cerinți rafinate.

Cu străinătatea e greu de făcut concurență, de și multe localități de băi de la noi erau vizitate înainte de război și de bolnavi din țările vecine. Cu oare care reclamă și îngrijire, s'ar putea totuș, mai ales acuma când drumurile depărtate sunt scumpe, ademeni spre noi și străini. Căci dacă nu pretundeni confortul de viață este asemenea celui din străinătate, în privința puterii de leuire a apelor nu ne întrece străinătatea de cât prin reclamă. N'a fost vorba ca Napoleon al III-lea să facă o cură la Căciulata, dacă nu isbucnea războiul franco-german din 1870 ?

Trebue să revenim la sentimente mai bune față de tot ce avem de samă.

În acest scop se lămurește și apariția acestei

broșuri. Govora și Călimănești, sunt două stațiuni care pe lângă uimitoare ape, care săvârșesc minuni, posedă instalațiuni întru nimic mai pre jos de acele aflate în cele mai multe stațiuni din străinătate.

E o datorie să le cunoaștem mai îndeaproape; să le folosească cei ce au nevoie de ele; să aducem laude meritate celor care se străduiesc să păstreze stațiunile balneare pomenite la nivelul celor din străinătate.

I.

GOVORA.

Spre Govora duce marele drum bătut, care leagă Muntenia de Ardeal, pe unde au străbătut și armatele romane.

Ori din ce parte al vechiului regat ar fi să vii, e folosită calea ferată ce începe la Piatra-Olt și duce spre Sibiu. Din părțile ardelenne se ajunge la Govora prin Sibiu sau dinspre Făgăraș pe la Turnu Roș.

Călătoria e plăcută.

De la Piatra-Olt trenul urcă pe valea Oltului. Încetul cu încetul terenul se înalță, până la dealurilor de la Drăgășani. Viile prind a vrâsta cu porumbiștele; domină apoi numai ele, acoperind coasta dealurilor. Cu cât trenul înaintează cu atâta dealurile cresc; viile se ascund în luminișuri de livezi, iar livezile prind a se amesteca cu poala pădurilor care se lasă cătră Olt.

Sunt regiuni care umple sufletul de mulțumire, nu numai prin sănătoasa arătare a vegetațiunii variate ci și prin decorul natural în mijlocul căruia Oltul s'a croit drum ieșind din munți.

Gara Govora se află într'un larg peisaj cu sămănături.

Autobuze ori trăsuri trase de căiuți mărunței și iuți, te transportă în stația balneară, la vre-o 12 Km. de gară.

Drumul pe valea pârâiaşului Hinţia, este şi el plăcut.

Intrarea în băi nici nu te înspăimântă prin cine ştie ce strânsură muntoasă, nici nu te îndispune prin regiuni arse de soare. Toată vremea adie răcoreala pădurilor de stejar pe la marginea cărora e drumul.

Astfel ajungi, nici nu ştii când, în staţiunea de băi Govora, după ce ai trecut de biserica nouă aburcată pe un umăr de deal, dominând satul cu căsuţele resleţe.

Situaţia. Locul de băi se află ca 'ntr'o pâlnie, la 360 m. înălţime. De jur împrejur să ridică dealuri împădurite; fagul intră în luptă cu stejarul.

Imbrăcămintea verde de peste tot, unde îţi îndrepti privirea, are o mare influenţă liniştitoare. E cu neputinţă ca sănătatea plină a fiinţelor mute să nu deştepte buna dispoziţie chiar în clipe de negură individuală. Verdele păreţilor ce te inconjoară, pe care să sprijină bolta albastră mai adesea sănină, constituie mediul nou în care ajungi, după închisoarea oraşului de peste an.

Cătră sară, când soarele loveşte pieziş în marginea pădurei de fag, bronzându-i covorul de frunze uscate, e atâta linişte în Govora, în cât fumul din ogege se urcă drept în sus, trăgând spre cer o dungă netedă argintie.

Acesta este unul dintre avantajele staţiei balneare Govora.

Cerul cu soarele nu tocmai arzător nici în luna lui Cuptor, se ţine destul de îndelung senin; dealurile cu frunzarele verzi ca nişte baloane ce se rostogolesc spre vale; liniştea deplină fie în amiaza ce nu toropeşte, fie mai ales înspre sară, totul e cu neputinţă să nu prefacă dispoziţia ursuză adusă din oraş sau ca tovarăşa bolii, într'o adâncă

mulțumire de viață. Natura își exercită puterea ei lecuitoare.

Asemenea condițiuni naturale nu sunt de neglijat când e vorba de însănătoșire, care se capătă nu numai din băi dar și din condițiunile în care sunt luate.

Istoricul stațiunii balneare de la Govora, nu e tocmai lung. Nu ajunge până la Romani, care însă se știe sigur că folosiră bunăoară apele sărate dela Ocna-Sibiului.

De descoperirea izvoarelor minerale de la Govora se leagă numele marelui om de stat *Ion C. Brătianu*.

Pe valea Hinții, unde se află azi Govora, încercase cineva, în 1874, să sape un puț, în speranță că va da peste petrolul, arătat prin oare care semne.

N'a găsit în abundență ce căuta; în schimb în puțul săpat s'a adunat apă diny adâncy carej s'a arătat că conține iod în cantitate însemnată.

Peste acest puț părăsit au dat în 1885 *Ion. C. Brătianu* și Col. Dr. *N. Zorileanu*. Soarta stațiunii Govora a fost astfel hotărâtă; drept recunoștință, busturile celor doi întemeietori ai Govorei stau de veghe în frumosul parc.

Câți-va ani dearândul *Ion. C. Brătianu* a făcut băi de iod, în apa adusă la mănăstirea Govora.

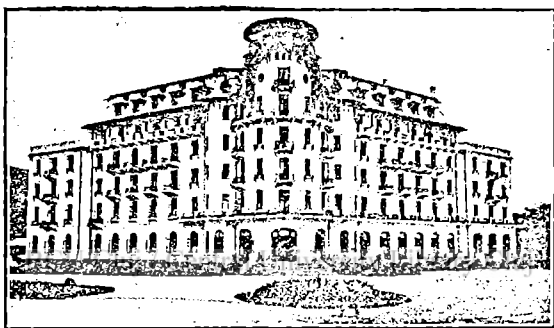
Întâmplarea aceasta a fost norocul localității.

Convins de minunata influență a apei, *Ion. C. Brătianu* imediat a luat măsurile indicate. S'a început captarea izvoarelor în 1887, după studiile vestitului hidrolog *Bochet*, autorul captării apelor de la Vichy și Aix-les-Bains. Încă se mai păstrează parte din clădirile făcute la 1887, socotit ca anul întemeierii băilor de la Govora.

Prosperitatea stațiunii începe însă de la 1910, când ieă naștere Societatea particulară „Govora

Călimănești". Condușă cinstit, cu pricepere și neobosit dor de îmbunătățire, stațiunea Govora repede repede devine cea dintâi din vechiul regat, în ce privesc instalațiile de băi și întreg confortul modern.

Se introduce lumină electrică peste tot ; se aduce apă de băut curată, limpede din Valea Otăsăului, de la 5 Km. depărtare.

Otelul dela Govora.

Otelul clădit de societate, are peste 200 încăperi. E prevăzut cu tot confortul otelurilor mari din străinătate : ascensor, calorifer, sală de lectură cu o bibliotecă bogată, sală de radio, apă caldă și rece etc. Pe deasupra nu este scump, față de marile înlesniri de trai, dintre care nu cea mai puțin importantă sunt băile minerale ce se pot face în otel.

Aspectul stațiunii. Cu toată configurațiunea regiuni ca o pâlnie, există destul spațiu, pentru ca să nu fie prea îngrămădite clădirile înmulțite pe fiecare an.

De la marginea pădurei din spatele frumoasei

vile a silviculturilor de curând pusă la dispoziția vizitatorilor, se poate prinde pitorescul stațiunii.

Otel Palace, ca un castel, se înalță cu cele 6 rânduri deasupra bolții de frunzar din jur. Nu mai puțin pitoresc este așezat pe alt dâmb mai înălțat, Sanatorul militar, iar la capătul sudic al localității se înalță biserica nu de mult isprăvită. Între aceste clădiri mai răsărite stau ascunse printre crengile dese ale arborilor, un număr din an în an tot mai mare de vile și case particulare, care au transformat locul de băi într'un târgușor, în care viața nu încetează nici în timpul iernii.

Natura predomină; acoperișurilor de case abea se văd din frunzarul ce le umbrește.

Apele minerale, au dat renumele stațiunii, legat de Govora în scurt timp, și cu drept cuvânt.

Din jocul forțelor geologice, aici de-a dreapta Oltului, sub poala muntelui, a ieșit la iveală un pachet de pături cu sare și petrol, deci asemănătoare acelor care, spre răsărit de Dâmbovița, se întind dealungul Carpaților.

Pachetul de pături, în dreptul căruia se află Căciulata-Călimănești, Olănești ori Govora, străbătând ca un pinten spre suprafața pământului, a prilejit ivirea izvoarelor minerale.

Pentru înțelegerea tăriei apelor de la Govora deci a puterii lor de tămăduire, trebuie să se cunoască tocmai această norocoasă întâlnire a celor trei elemente minerale care, luate în sine, fiecare în parte sunt tămăduitoare. Se găsește iod, alături de pucioasă și de sare: apele aduc cu ele din adânc și ceva din compoziția petrolului, pe lângă care curg. Între formarea petrolului și apele sărate, iodurate, există de astfel o strânsă legătură.

În restul României sau în țările străine, apele care lecuiesc reumatismele sunt sau numai sărate (Sovata), sau au mai multă pucioasă (Pucioasa) ori numai urme de iod. La Govora apele cuprind toate aceste elemente. Izvoarele iodurate sunt scoase de la 100—150 m, adâncime prin 4 sonde. Analiza lor arată existența sării (72%) dar și a bromurei și iodurei de sodiu. Pe lângă substanțele minerale, apa cuprinde și o substanță unsuroasă „govorina” împrumutată de sigur de la petrol, ceia ce pe aiurea nu se găsește.

Dar faptul că apele vin din adânc, din apropierea petrolului, le mai dă încă un mare avantaj.

Cercetările științifice mai din urmă au arătat că lecuirea bolilor nu atârână numai de natura chimică a apelor minerale, ci și de complexul stărilor fizice în care se află sărurile din acele ape. Reacțiunea ce se întâmplă în corpul omului, cât face baia, nu se bizue numai pe existența pucioasei, a sării sau a iodului în apă, ci de gradul lor de amestec și de starea lor coloidală. Mai importante sunt acele forțe, tainice până mai eri, cunoscute sub numele de radioactivitate. La Govora, tocmai din cauza acelu pinten de pături care cuprind, cum am spus, și petrol în ele, apele sunt proaspete, nu fac drum lung de la locul lor de obârșie. Până la față n'au avut vreme să piardă prea mult nici din iod, nici din radioactivitate, frântură din forțele puternice care au ajutat la adânc să se formeze petrolul.

Prin urmare, întâmplarea, care joacă mare rol în multe a făcut ca să se întrunească într'un singur loc, la Govora, condițiuni naturale, care aiurea au ajuns răslețele. Iod, pucioasă, sare, ceva din substanțele organice ale petrolului, toate proaspăt scoase din rezervorul natural dela adânc, deci cu forțe fizice atât de prețioase, sunt concentrate în

izvoarele folosite la această stațiune privilegiată, nu numai între cele românești, dar și cele streine. Izvoarele sunt bogate ; apa captată e înbelșugată. Rezervoarele cu o capacitate de peste 4 milioane litri, asigură buna funcționare a băilor ori cât de mari ar fi cerințele.

Pe lângă ape de băi, s'a dat și peste un izvor de apă bună de băut (Izvorul Ferdinand), ușor mineralizat. Are o acțiune mult asemănătoare apei de Căciulata, căci topește cristalii urici, depuși la încheieturi ori chiar în rinichi. Folosința ei mărește pe dinlăuntru, efectul băilor făcute.

Ce boli se tămăduie la Govora? Înainte de orice, acele care sunt la noi mai obișnuite de și adese nesocotite, anume: guta și reumatismul.

Guta este o boală de hrănire. Când organismul îndopat cu toate bunătățile luate fără măsură, nu poate dovedi să elimine produsele formate prin arderea lăuntrică a hranei, acele produse se adună unde pot, mai ales la încheieturi, stânjenind mișcările, devenite dureroase. Când nu se bagă de la început în samă, asemenea otrăvuri neeliminate din corp, pot provoca multe turburări în organism.

Guta nu este numai boala bunului trai, Ea provine și dintr'o meteahnă în buna funcționare a organismului. Arderea nu se face complect ori eliminarea din trup a produselor otrăvitoare este defectoasă.

Guta, podagra, este destul de răspândită la noi și din cauză că încă nu am ajuns la gradul de cultură necesar, ca să ne dăm seama fiecare de normala funcționare a trupului.

La noi bunăoară nu se cunoaște ce e gimnastica, făcută metodic, zilnic, pentru activarea funcțiunilor hrănirii. Trăim așa, cum dă Dumnezeu, mâncând în neștire, bând în neștire, fără nici o mișcare alta decât cea de acasă la datorie și îndărăt. Și de o

dată, la o vârstă nu tocmai înaintată, ne trezim cu dureri gutoase. Ne omorâm singuri cu zile.

Noroc de apele minerale, cum sunt acele de la Govora. Luând măsurile din vreme, guta și reumatismele felurite, cu tot alaiul lor de variațiuni (la încheieturi, reumatism mușcular, artrism etc.) pot fi oprite în loc și chiar cu totul lecuite.

Dar iodul și sulful, mai ales iodul, este socotit printre medicamentele care dau bune rezultate și împotriva afecțiunilor sifilitice, după cum pucioasa lecuște exemele, erupțiunile de piele de natură artritică.

Varicile atât de des întâlnite la femei, ca urmare a nașterilor cât și bolile vinelor zise flebite varicoase sunt mult ameliorate prin băile de la Govora.

Băile de la Govora sunt bune de altfel și pentru oamenii sănătoși, dar slăbiți, anemici, osteniți de muncă de peste an.

Judecata însăși duce la asemenea încheiere.

Între compoziția apei de mare și cea de la Govora, în esențial, nu este mare deosebire. Aceleași elemente chimice și într'o parte și în alta, însă în alte proporții. Băile de la Govora pot avea aceași acțiune de întărire, de biciuire a organismului lenevit, ca și apa de mare.

Liniștea admirabilă din stațiune, aerul ozonizat, vegetația bogată, temperatura potrivită, care nu trece de 25° nici în toiul căldurilor de vară, sunt condițiuni care măresc acțiunea băilor și la cel bolnav, dar și la cel sănătos.

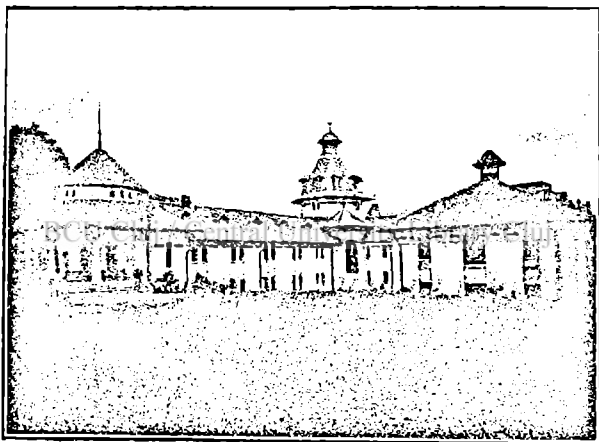
Pentru aceștia mai joacă un rol însemnat și puțința excursiunilor, arătate mai în colo.

Instalațiuni. Natura a dat tot ce putea da, pentru ca viața la Govora să fie cu folos dusă și plăcută; nu știi cum trece vremea.

Pe lângă ceia ce natura a dat, trebuie de ținut seamă și de ceia ce a săvârșit omul.

În această privință „*Societatea Govora-Călimănești*“ poate fi dată ca exemplu și altora, de gospodăria pricepută, de chibșuiala în toate, pentru a folosi cât mai mult darurile naturii.

În Otelul Palace, al Societății, sunt instalațiuni luxoase de băi. Ca și în stațiunile străine, bună oară Pistiany unde se duc mulți români, bolnavi

Stabilimentul de băi.

care locuște în acel Otel, ieftin, curat, cu toate înlesnirile de trai, poate face băile, scoborându-se cu ascensorul de la orice etaj în subsol.

Adevăratul stabiliment balnear, este o clădire mare; cuprinde 146 cabine și cade de faianță ce se pot ține într'o curățenie perfectă.

O aripă din această clădire, este rezervată *institului de fizioterapie*, cu cele mai moderne in-

stalații întru nimic inferioare celor similare din străinătate.

În primul rând sunt instalațiunile de inhalație și pulverizație, cu apa care conține sare, iod, sulf, după boli. Astmaticii, după o cură la Govora au respirația ușurată peste an; cei cu răgușeli, să tămăduesc. Instalațiunile sunt asemenea celor, vestite, de la Reichenhall nu numai ca tehnică dar și ca apă pulverizată.

Există instalație de aer comprimat pentru asmatici, sau cei cu scleroze pulmonare.

Pe lângă cele pomenite, mare parte din încăperi sunt folosite pentru electroterapie, adică mărirea acțiunii apei minerale prin puterea electrică, care face ca reacțiunea să fie mai vie, mai folositoare.

Sciaticile dureroase, nevritele, se lecuiesc mai lesne prin aplicarea electricității, după cum curenții galvanici întrerupți sunt indicați în paralizii, lenevirea stomacului, a intestinului.

Există și o sală cu mecanoterapie, ca la Karlsbad, iarăși pentru punerea în activitate a mușchilor.

Nu lipsește nici instalațiuni de termoterapie, întrebuințată la nevralgii (termoterapie cu lumini albastre), instalațiuni de diatermie, atât de întrebuințată azi etc.

După cum se vede cura la Govora nu se biziue numai pe minunea apelor naturale, ci și pe instalațiunile moderne pentru folosirea acestor ape mai cu eficacitate.

Până și cură de soare se poate face pe terasele Otelului Palace.

Excursiuni

Excursii în parc și pădurile din apropiere.
Trebue să se știe că excursiune nu înseamnă numai de cât drum lung, anevoios, în ținut de munte, cu escaladări periculoase.

Excursie înșamă mișcare pe drumuri neobișnuite, pentru ca mușchii toți să se puie în funcțiune nu numai acei folosiți la mișcările obișnuite.

Se înțelege că pentru cei care nu știu alt drum de cât acel de acasă la birou și înapoi, e un adevărat exercițiu obositor, deci excursie, și preumblările din parcul băilor. Pe cărări și scări, printre flori, scobori până 'n satul din vale, de unde pe poteca din fața Vilei silvicultorilor, te întorci prin pădure de fag, apoi de brad, pe la izvorul Ferdinand, îndărăt la băi. E un drum circular, o excursie adevărată, pentru cel cu mușchii sleiți din cauza automobilului sau a lenevirii vieții de oraș.

Cu graduări zilnice, se pot face însă drumuri mai lungi, care nu sunt lipsite de atracție.

Așa bunăoară dindărătul Vilei Silvicultorilor, te bucuri în apus de soare de jocul de lumină în pădurea de fag, care-ți amintește vestitul tablou al lui Andreiescu.

Trecând dincolo de Sanatoriul militar, scoborând pe drumul ce duce către Bărbătești, pe un dâmb la poale de pădure te odihnești, privind la jocul norilor pe creasta Stogului.

Asemenea mici excursiuni se pot face zilnic de persoane mai debile; sunt exerciții minunate care măresc eficacitatea băilor.

Baba Floarea. E un deal izolat, ce poate servi de minune drept țintă pentru o „excursie de munte“, celor care ș'au făcut ucenicia umbletului prin împrejurimile stațiunii.

Cărăruia duce întâi prin umbroasa pădure de fag, apoi prin aceia, cu miros de rășină, de pini plantați. Treci pe lângă ogoare, printre livezi de pruni, te bucuri de verdele pășunilor; de la o fântână prinzi a urca ușor pe o cărare în ser-

pentină, apoi în umbră de copaci, până ce ajungi sus, pe vârf, de unde ești răsplătit de osteneală prin priveliștea ce se desfășoară asupra munților și dealurilor nu numai din județul Vâlcei.

N'ai nevoie de un drum mai lung pentru a privi spre culmile muntoase ce se ridică aici ca un amfiteatru până'n vârfurile cele mai înalte din Carpații sudici.

Despicătura Oltului se arată prin întreruperea crestelor lângă Cozia, iar mai cătră apus să înalță imposant nodul Pârangului, gheb uriaș, pe care pădurile, norii și lumina soarelui pictează tablouri vrâstate.

De urci dealul Baba Floarea după dejun, ai tot timpul să te bucuri de schimbarea decorului prin jocul luminii, una din plăcerile peisajelor muntoase, văzute din depărtare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

M-rea Govora. După cum se știe, Jud. Vâlcea rivalizează cu Jud. Neamț din Moldova în privința mănăstirilor.

Ori unde ar fi, mănăstirile sunt centre de ademenire și excursii.

Mănăstirile atrag nu numai prin arta păstrată între zidurile lor ci și prin pitorescul lor, mai toate fiind așezate la loc frumos, cu împrejurimi când aspre, de apărare, când blânde ca pentru conțemplare.

Intorcându-te pe șoseaua dinspre gară și apoi apucând un drum din sat, M-rea Govora apare impunătoare, așezată pe o coastă de deal, cu ziduri împrejmuitoare.

Cărarea în lungul grădinei cu mulți pomi, încărcăți de roade te duce la intrarea 'n mănăstire pe sub turnul clopotniței. Biserica e în mijlocul unui trapez de ziduri, în două laturi cu chilii și odăi

de musafiri. Așa cum e azi, e de pe vremea lui C. Brâncoveanu ; poartă tiparul mănăstirilor acestui domn nu numai evlavios, dar râvnitor după frumuseți artistice. Înăuntru se mai pot vedea piatra de mormânt a ziditorului vechii mănăstiri, de la sfârșitul veacului* al 15-lea din care abea se mai păstrează ceva din temelie.

E chipul lui Radu-cel-Mare ; alătura a Doamnei Catalina soția lui.

În lungul unui cerdac larg, treci prin fața chiliilor, din care una e acea folosită de I. C. Brătianu, pe când făcea aici băi cu apă adusă din Govora.

De sus te bucuri de o largă pivești liniștitoare asupra dealurilor oltene.

În subsol ți se arată locul unde ar fi fost tipografia de acum 300 ani de pe vremea lui Matei Basarab.

Din această tipografie avea de gând domnitorul să împrăstie cărți bisericești nu numai ungrovlahilor, moldovenilor, ci și Bulgarilor și Sârbilor.

Azi e liniște deplină în cuprinsul zidurilor mănăstirii, ca mai la toate din țară, rămase drept evocatoare de pagini glorioase din trecutul viforos al neamului.

Puținii călugări își caută de mica gospodărie, sărăcie față de ceia ce era odinioară.

Cei 5 Km ce despart M-rea Govora de băi, se fac lesne pe jos, dacă picioarele sunt tinere și sănătoase. De la M-rea Govora pe cărări tăiate în pădure peste multe de deal, te scoboari în frumoasa Mănăstire Surpatele ori M-rea Dintr'un lemn.

Vizitarea lor mai lesne să face pe drumul mare, bătut, de pe valea Otăsăului.

M-rea Surpatele merită să fie vizitată, nu

atât prin valoarea ei artistică, făcând parte din frumoasele clădiri de pe vremea lui C. Brâncoveanu, cât prin minunea săvârșită de câte-va maici, cari ș'au luat ca scop al vieții restaurarea chiliilor dărămate, aducându-le în starea lor inițială așa cum Doamna Maria soția lui C. Brâncoveanu, le-a înălțat.

Drumul duce deodată printre livezile ce despart Govora de satul Păusești, iar de aicea scobori pe larga vale a Otășăului, până la un drumeag ce apucă printre livezi, către M-rea Surpateler, a cărei turnuri se zăresc în cadrul pădurilor. Aburul mediteran străbate în această vale adăpostită, schimbându-i caracterul. Vița de vie crește înaltă de se acațără în pomi. Nucii devin ca niște stejari. Pe lângă păreții casuțelor, mai la căldură, cresc persici cu fructele acoperite de scamă mătăsoasă. Casuțele de bârne, cu cerdac înalt abia se zăresc din frunzarul bogat al arborilor fructiferi printre care se înalță plopi piramidali, ce par chiparoși. Mănăstirea e ultima clădire, în fundul văii, sub păretele surpat al dealului ce o desparte de M-rea Govora.

Clădită în 1706, bisericuța a rămas în picioare, de și zdruncinată rău din temelie, după cum arată numeroasele crăpături cârpite, ce strică frumusețea picturii, altfel destul de bine păstrată. O stampă veche arată că în jurul bisericii, ca și la Hurez, se găseau chilii cu cerdac, stâlpi și arcade. Câte-va maici de la M-rea Dintr'un lemn, susținute de credință, au început restaurarea. Au trăit, la început, în singura încăpere locuibilă din turnul clopotniței. Au astupat cu petici crăpăturile ca să nu bată 'n odaie viscolul, suferind frigul, foamea, spre lauda Domnului. S'au chinuit, dar au isbitit. Un capăt al șiragului de chilii este gata, drept dovada adevărului: Credința te va mântui! Bizuindu-se și pe sprijinul bunilor creștini, maicele trag spe-

ranță că-și vor îndeplini misiunea de a restaura chiliile din jurul mănăstirii, scumpă lor, așa cum era acum două veacuri și mai bine. Până atunci duc viața de rugăciuni și hărnicie, sprijinindu-se mai mult pe rodul mânilor lor.

Mănăstirea Dintr'un lemn e tot pe acelaș drum, ceva mai la vale; e mai apropiată de drumul mare. Cum intri pe poarta mănăstirii vestite, spațiul larg, cu câți-va pomi, este împrejmuț cu ecareturi solide. Biserica mare, curat ținută, numai flori în jur, reparată tot pe vremea lui C. Brâncoveanu, cuprinde în ea mormintele femeii lui Șerban Cantacuzin (1725) cu fiul și nepoții săi. Arhondaricul și casa Stareției au drept atracție frumoase picturi pe bolta ceardacului susținut de stâlpi, o caracteristică a stilului vremii lui Brâncoveanu.

Câți-va stejari rămuroși, cei mai frumoși pe cari i-am văzut în țară, străjuesc bisericuța cu pereți de lemn și acoperiș de șindriă, rădicată, spune tradiția, în locul vechii Mănăstiri, construită cu lemnul dintr'un singur stejar. De aici numele de Mănăstirea Dintr'un lemn. O liniștită privesește asupra văii largi a Otăsăului, se prinde din umbra mândrilor stejari

Bistrița, Arnota, Hurez. În Vâlcea drumurile sunt paralele, după albia râurilor ce curg în linii oblice de sub poalele muntelui către sghiabul Oltului. Dela Govora treci numai dealul spre Păușesti și apoi apuci pe valea Otăsăului în sus, în tovărășia gâlgâitoarei ape, străbătând sate cu case înalte, acoperite cu șindrilă și umbrite de livezi cu pruni.

Un drum în lungul poalei de dealuri unește ca-

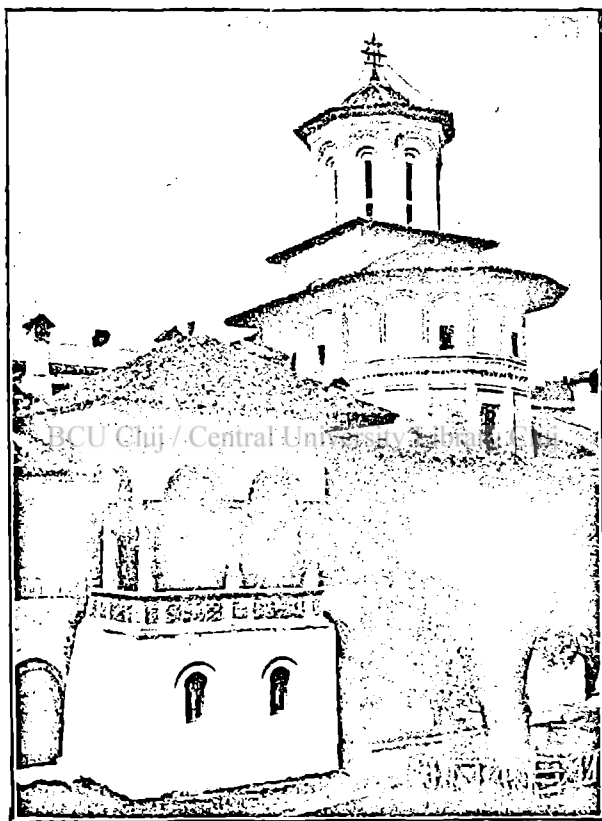
petele drumurilor care vin din jos. Așa treci în valea Bistriței, ce curge repezită din închisoarea Munților de calcar, unde a fost strânsă ca'n clește în vestitele chei. Sub peretele de piatră albă stă mănăstirea Bistrița jos, iar sus, mai greu de ajuns, Arnota, într'o minunată poziție, de te miri cum s'a urcat materialul pentru zidărie. De departe pare întreagă. Un foc a mistuit'o în parte câți-va ani în urmă. Au rămas însă zidurile întregi străjuind mormântul lui Matei Basarab, ziditor al atâtor mănăstiri. Arnota, e asezată în loc pitoresc. Bistrița jos, renovată de Vodă Știrbei, nu mai păstrează aproape nimic din bisericuța din veacul al 15 lea or chiar din cea restaurată de pe vremea Brâncovenilor. Domnitorul Știrbei, căruia îi plăcea să petreacă vara aici, a clădit'o aproape din nou, într'un stil, mai ales pe dinlăuntru, ce-ți aduce aminte de bisericile vieneze. Incăperi mari o înconjoară, odată adăpostind o școală militară iar azi o însemnată școală de călugărițe, cu program însă prea încărcat și laic.

Drumul te duce mai departe, spre cea mai artistică mănăstire din țară, a Hurezului. Cum intri pe poarta din afară ai impresia că pătrunzi în niște ruini. În față să ridică însă zidurile înalte ale chiliilor, îndărătul cărora stă ascunsă biserica. Când pătrunzi pe sub portal, rămâi pironit.

Privirea nedumerită rătăcește de colo-colo. Nu-ți vine să crezi ochilor. Te socoți în cuprinsul unei vechi mănăstiri franciscane. Biserica, foisorul, frumoasele arcade ale chiliilor, formează un tot atât de armonic, deși adesea un stâlp nu samănă cu altul. E o bogăție ornamentală de neînchipuit și caracteristică.

Interiorul bisericii ca și a paraclisului e un adevărat muzeu de pictură. Colorile asternute de meșterii Marin și Preda, își păstrează încă vioiciu-

nea. In tinda bisericii, stau înșirați pe păretele de răsărit portretele nefericitului domnitor cu copii și bunicii lui îmbrăcați în prețioase veșminte.

Paraclisul de la Mănăstirea Hurez

Sapte ani a durat clădirea mănăstirii cu chiliile din jur. La 1697, Septembrie în 18, Domnitorul,

cu toată casa, cu multă boerime, rădică slavă lui Dumnezeu pentru că l'a învrednicit să vadă gata mănăstirea la care ținea mai mult. A rămas până azi aproape așa cum a fost la târnosire. Doar sala tronului a suferit oarecare schimbări. Micșorată, stâlpii de susținere abea se prind din peretele tras în dreptul lor.

Măldărești. Cine a ajuns până la M-rea Hurez, să nu să întoarcă la Govora, fără a face un ocol nici de 10 km. dus și întors de la șoseaua mare. Ajuns în Măldărești poate vedea o grupă de vre-o 2-3 cule, vechi case-întărituri, caracteristice numai Olteniei. În una din ele, proprietatea D-lui I. G. Duca, se află un adevărat muzeu de icoane vechi, scoarțe oltenești etc. Dar până ce sui scările în acest muzeu, după învoirea stăpânului, ți'a fost dat să treci printr'o emoțiune amețitoare, dacă simți cât decât frumosul și măreția în natură.

În mijlocul curții între bătrâna culă și casa nouă de locuit, o pajiste mănăstirească cu ghirlandă de trandafiri în jur, e așternută parcă anume ca un covor gros pentru a îngenunchia în fața catapitesmei munților. De nicăeri în țară n'am întâlnit un punct de observare mai minunat asupra amfiteatrului muntos de cât de aicea. În trepte largi pornind dela aproape—șesul din depresiunea Hurezului, terenul se ridică în dealurile tot mai înalte, tot mai împădurite, pe neștiute trecând în seria munților, iarăși cu păduri dar și pășuni, până în vârfurile Pârângului, un mușuroiu larg și impo-sant, de care se sprijină bolta cerului albastru.

Măreția doborâtoare a Munților Carpați o prinzi într'un vast tablou, dovadă de neîntrecuta frumuseță a pământului țării.

II.

CALIMANEȘTI

Tot de la Govora, un alt drum și el plin de variații care mai de care mai captivante, duc până la Sibiu. Este calea romană prin umbra Carpaților, tăiați în curmeziș de Olt.

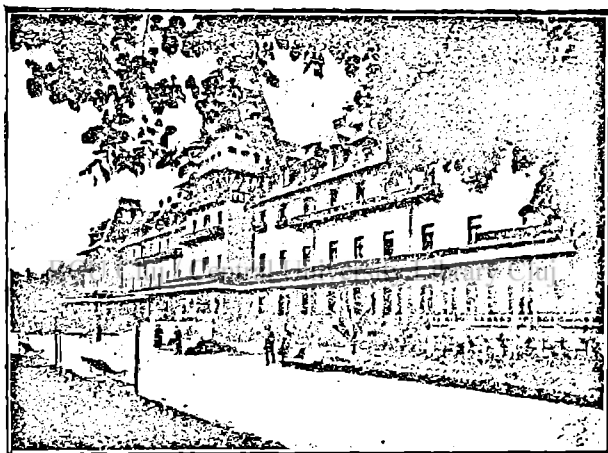
Până la Ocnele-Mari, drumul șerpuiește prin colinele largi, ce se întind la picioarele munților. Ocnele-Mari, cu salinele vestite, merită un popas, dacă nu ești grăbit. Și aici ca și la Ocnița de alături, sunt băi în lac sărat sau chiar de nămol.

Râmnicul-Vâlcei îl străbați într'o coastă, prin partea negustorească adunată în lungul drumului mare. Acesta te scoate la Cetățuie, vârf ascuțit de deal cu câți-va arbori în vârf, care umbresc bisericuța din veacul al 15-lea, între zidurile căreia vijeliosul Radul de la Afumați a fost ucis de boerii potrivnici lui.

Șoseaua urcă dealungul Oltului, de unde adie răcoareala zăvoaielor de sălcii și anini. Plopi piramidali une ori, țin strajă Oltului, măbind farmecul locurilor.

Nici nu prinzi de veste când intri în Călimănești, sat cuprins, cu case mari, cu biserică frumoasă lângă primărie cum rar să mai întâlnești aiurea.

Călimănești este a doua stațiune balneară, administrată de Societatea Govora-Călimănești. Urmele bunei gospodării le vezi imediat. În dreptul marelui Otel, imposant în cadrul dealurilor de la spete, cu peste 300 odăi în el, se întinde frumosul parc mereu verde și înflorit. E centrul stațiunii, cu îngrămădiri de alte Oteluri noi și vile numeroase. Te ai crede într'un oraș cu multă mișcare omenească. La doi pași de forfota lumii trecând

Otelul Societății la Călimănești

podul peste un braț al Oltului, dai în Ostrovul liniștit cu plopi rămuroși, cu miros de fân cosit. Aicea e plaja; aici recreația, la umbra arborilor și la jocul valurilor.

Apele de la Călimănești sunt cunoscute mai de mult, fiind în cale bătute, iar faima regiunii este dată în special de izvoarele de la Căciulata la 2 Km. de Călimănești, chiar pe malul întărit al Oltului, aici mai iute, făcând o cotitură.

Izvoarele de la Călimănești asemenea celor de la Aix-les Bains sunt indicate ca băi împotriva anemiei, a limfatismului ori a scorfulozei. Apa de la alt izvor (No. 6) este bună ca apă ușor purgativă; prin calciul ce-l conține influențează asupra beșecii și a canalelor fierei.

Importanța regiuni o dă *apa de Căciulata*, cu renume bine stabilit pentru boalele de rinichi, activând în general nutriția și înlesnind eliminarea sărurilor care se adună la încheieturi.

Nu neînsemnat rol joacă de sigur și radioactivitatea ei mare, care mărește acțiunea apei, în compoziția căreia se află săruri de calciu și mai ales de litiu, cea ce-i dă mare valoare medicamentoasă, asemenea apelor dela Vittel (Franța).

Prin apropierea lor, Călimănești-Căciulata fac o singură stațiune. Otelurile și vilele se țin lanț dela una la alta. Prin poziția lor la picioarele munților, lângă bogata apă a Oltului, adăpostite de vânt și ploii, ferită de arșiță prin răcoreala pădurii și a Oltului, este un loc binecuvântat nu numai de cei care sunt trimiși aici să se însănătoșeze dar și aceia care au nevoie de liniște pentru întremare. Ca și la Govora, un Institut de fizioterapie mărește în folosul apelor minerale.

M-rea Cozia. Cea mai apropiată preumblare de la Călimănești, apropiată de altfel și de Govora, este frumoasa mănăstire Cozia, în care odihnește Mircea cel bătrân. Zidurile ei dinspre Olt, înalte și numai cu câteva ferestruți sus, sunt ziduri de cetate, folosind ca temelie stâncele din malul Oltului. Intrarea în mănăstire este dinspre șosea. Dintr'acolo să vede pridvorul cu stâlpi mândri și arcade largi, adaus pe vremea lui Brâncoveanu, la biserica cu stil bizantin, cu firide de jur împrejur, fără ocnițele

mănăstirilor moldovenești. Dacă pictura abea se mai observă ca un abur din ceia ce era, în schimb sfintele vremuri în care a cunoscut strălucirea sunt evocate de cele două pietre mormântale. Una e cu totul ștersă. E a eroului de la Rovine. Alături e piatra sub care odihnește de veci un suflet prea zbuciumat în viață: Mama lui Mihai Viteazu.

Atractivă prin izolarea ei este mica Biseriцуță de pe deal, în care însă pictura s'a păstrat așa cum au așternut'o maiștrii Maxim, David și Radoslav, în cursul anului 1543.

Din balconul caselor de alătura, cu văzdoage și busuioc în față, privirea se odihnește asupra părților ruginiți ai Munților Coziei, iar jos asupra chiliilor cu arcade, din jurul mănăstirii. În ele, în afara pușinilor călugări; funcționează o bună și folositoare școală de cântăreți.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Defileul Oltului. De la Cozia drumul duce în lungul Oltului. Taina pădurii te cuprinde; vâjăitul apei mânioase e cântecul ce te întovărășește. Pe celalt mal, trenul lasă în urma lui dâre de fum; se anină de crengile arborilor, ori învăluiește Masa lui Traian, o stâncă izolată între șine și apa Oltului; crezi că arde.

Drumul e ca o alee fermecătoare. Munții fac zid. Nu le vezi de cât temelia de piatră tăiată de albia Oltului.

După o cotitură brusc făcută de Olt la capătul unui zăvor de piatră căruia poporul i-a dat nume atât de plastic: Cârligu-Mare, spațiul să lărgește dintr'oa dată. Socoți că ai ieșit din strânsura muntelui. E una din tainele formării văii Oltului.

Luminișul e la Brezoi, unde Lotru dă în Olt. Adevăratul Olt, izvora de pe aice de după Câr-

ligul-Mare, și curgea către Muntenia, în vale îngustă. Lotru făcea cot și apuca spre Nord către Sibiu. Tineretea vijelioasă a biruit; Oltul muntenesc prin roadere a ajuns cotul de la Brezoi, a spart zidul ce-l despărțea de el și astfel s'a format defileul Oltului, iar Lotru a rămas afluent. Valea Oltului de la Brezoiu în sus până la Tn. Roș este mai largă, mai veche, de cât cea de la Brezoi în jos.

Și râurile au sbuciumul' lor în viață. Și ele se luptă, își schimbă drumul, îmbătrânesc.

De la Brezoi drumul se despică. Unul apucă pe Lotru în sus, spre satele izolate, Malaia, Voineasa, (36 km. de la Brezoi, aproape 100 km. de la Govora) înconjurat de vârfuri înalte, tot mai golate de păduri.

Celalt drum apucă înainte, pe valea lărgită a Oltului; e drumul imperial, bătut de oștirile romane, apoi de cele austriace cât Oltenia a fost sub habsburgi. E drum frumos, cu popasuri la M-rea Cornet, Schitul Sărăcinești apoi la Turnu-Roșu, Căineni și în sfârșit la Sibiu, 197 km de la R. Vâlcei.

Covora și Călimănești, sunt cele două stațiuni balneare din regiunea Vâlcei, care pot rivaliza prin instalațiuni și confort cu stațiuni vestite străine.

Compoziția apelor, dar mai ales condițiunile naturale în care sunt folosite, le fac mai eficace de cât a multor stațiuni similare străine.

Și totuși?!...

Vizitarea acestor stațiuni nu este aceia care se cuvine să fie după liniștea și frumusețile naturii, după valoarea apelor, după binele ce pot procura ele. Datorită îngrijirii din partea administrației

societății, confortul este deopotrivă cu acel din stațiile străine.

Atunci ?

E nenorocitul spirit de înstrăinare ce ne a cuprins din păcate în așa măsură, în cât nu mai avem încredere nici în ceia ce posedăm, nici în ceia ce am săvârșit. Inchidem ochii când trecem pe lângă ce represintă manifestarea energiei noastre etnice; deschidem însă larg punga peste graniți, în neghioaba credință că tot ce e românesc e mai prejos de cât ce e strein.

Pe când în străinătate, datorită la unele stațiuni și nouă Românilor, sezonul de băi e de cel puțin 4 luni pe an, la noi, într'o stație cum e Govora, unde s'ar putea lua băi și iarna, sezonul se reduce la 2, mai adesea la o lună și jumătate. Te prinde chiar uimirea cum poate societatea să aducă pe fiecare an îmbunătățirile care le aduce cu un popas atât de scurt al vizitatorilor. De fapt atât la Govora cât și la Călimănești, s'ar putea deschide stagiunea și în vacanța Paștelui.

Condițiunile climaterice sunt prielnice; cele geografice de asemenea. Govora e adăpostită de vânturi.

În Iunie natura este primitoare, iar viața mai eftină. Ar fi să fie luna celor nevoiași. În Septembrie vremea este fermecătoare, când codrii încep să se poleiască cu aurul și bronzul toamnei, iar soarele blând este lesne suportat chiar în toiul zilei.

Și totuși în Iunie și Septembrie stațiunea este aproape pustie, deși în aceste luni ar trebui să fie mișcarea cea mai mare, căci nevoiași bolnavi, slavă Domnului, sunt destui.

Cele două stațiuni balneare, minunate din toate punctele de vedere, dau dovada nu numai cât de bogat în toate este pământul țării noastre dar

și mângâiere că și la noi se poate face o gospodărie cinstită și cu râvnă pentru binele obștesc.

Prin împlinirea naturii de cătră munca și chibzuiala omului, se nasc și la noi, colțuri ademenitoare ca și în străinătate, spre care alergăm fără să ne mai gândim prea mult.

Cunoașteți și alte țări

ca să

iubiți mai adânc pe a voastră!

Singura bibliotecă din țară în care se cuprind descrieri și călătorii prin țări străine, este :

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

neprețuită, bogată, scrisă de specialiști și ieftină.

Citiți :

- Lituania de *G. Nastase*
Danemarca de *Magda D. Nicolaescu*
Coasta de Azur de *I. Simionescu*
Elveția de *Traian Zaharia*
Austria de *I. Simionescu*
Belgia de *Traian Zaharia*
Afganistanul de *I. Simionescu*
Din Norvegia de *I. Conea*
Japonia, Țara minunilor, de *I. Simionescu*
Intr'o mânăstire din Himalaya de *Mircea Eliade*

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

împreună cu

PAGINI ALESE

(S E R I A N O U Ă)

editate de „CARTEA ROMÂNEASCĂ”, se completează prin cuprinsul lor, științific la cele dintâi, literar la celelalte.

Ambele pot da ori cui puțința să-și înjghebe o modestă bibliotecă proprie, prin mijloace foarte reduse.

Cereți catalogul cărților apărute.

„CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

- Nr.
11. Creșterea porcilor de C. OESCU.
 14. Pelagra de prof. V. BABEȘ.
 15. Alegerea semințelor de C. LACRIȚEANU.
 16. Creșterea păsărilor de PROF. C. MOTAS.
 17. Rătăcirii bolșeviste de MAJOR I. MIHAL.
 20. Răsadnița și plantele din răsad de V. SADOVEANU.
 22. Meșteșugul vopsitului cu burueni de ART. GOROVEI.
 23. Cum orbim de DR. G. GLĂVAN.
 24. Păstrarea cărnei de porc de G. GHEORGHIU.
 25. Calul de prof. E. UDRESCU.
 27. Cum trebuie să ne hrănim de E. SEVELIN.
 29. Beția de DR. EMIL GHEORGHIU.
 30. Lămurirea Constituției de ARTUR GOROVEI.
 33. Omul și societatea de AL. GIUGLEA
Bucătăria sănății de MARIA GEN. DOBRESCU.
 3. Sיעדא de zahăr de C. LACRIȚEANU
 39. Ingrășarea pământului de I. M. DOBRESCU.
- Nr.
40. Friguri de baltă de DR. T. DUMITRESCU.
 41. Banul de A. GIUGLEA.
 42. Sfaturi practice de ING. A. SCHORR.
 43. Lămurirea Calendarului de A. GIUGLEA.
 44. Conjunctivita granuloasă de DR. I. GLĂVAN.
 45. Burueni de leac de A. VOLANSCHI.
 46. Sfaturi casnice de MAICA RALUCA.
 47. Cultura tomatoelor de I. ISVOBANU
 48. Rețete pentru gospodine de MAICA RALUCA.
 49. Lingoarea de DR. I. DUMITRESCU.
 50. Blenoragia sau sculamentul de DR. N. IOAN.
 51. Practica agricolă de A. BEJENARIU.
 52. Apa de băut de DR. I. BĂLȚEANU.
 53. Tifosul Exantematic de TUDOR DUMITRESCU.
 54. Boalele animalelor de I. POPU-CĂMPEANU.
 55. Lucrări din pănușile de porumb de TITUS G. MINEA.
 56. Cartoful de I. POPU-CĂMPEANU.
 57. Cum să trăim de DR. F. GRUNFELD
 58. Lucrări din pae și sorg de TITUS G. MINEA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Seria C. „DIN LUMEA LARGĂ“.

- Nr.
1. Munții Apuseni de M. DAVID.
 5. Bucovina de I. SIMIONESCU.
 6. Basarabia de G. NĂSTASE.
 7. Dobrogea de C. BĂTESCU.
 10. Viața în adâncul mărilor de C. MOTAS.
 - 11-12. A. Șaguna de I. LUPAȘ.
 13. Către Everest de PROF. I. SIMIONESCU.
 16. Lituania de G. NĂSTASE.
 17. Câmpia Transilvaniei de I. POPU-CĂMPEANU.
 18. Moldova de I. SIMIONESCU.
 19. Românii din Ungaria de I. GEORGENCE.
 20. Jud. Turda-Arieș de I. MĂREȘEANU.
 21. Țara Hațegului de GAYRIL TODICA.
 22. Sp. C. Haret de I. SIMIONESCU.
 23. Danemarca de MAGDA D. NICOLAESCU.
 24. N. Mileșcu în China de I. SIMIONESCU.
 25. Cetățile moldovenești de pe Nistru de APOSTOL D. CULEA.
 26. Românii din Bulgaria de EM. БУСЕТЪ.
- Nr.
27. Valea Jiului din Ardeal de P. HOSSU-LONGIN.
 28. Țara Bârsei de N. OHOVIDAN.
 29. Vechiul ținut al Sucevei de V. CIUREA.
 30. Macedo-Românii de TACHE PĂPĂRAGI.
 31. Românii din Banatul Jugoslav de PR. BIZEREA.
 32. Coasta de Azur de I. SIMIONESCU.
 33. Elveția de TRAIAN G. ZAHARIA.
 34. Maramureșul de GH. VORNICU.
 35. Austria de I. SIMIONESCU.
 36. Belgia de TRAIAN GH. ZAHARIA.
 37. Afganistanul de I. SIMIONESCU.
 38. Anastasia Șaguna de DR. I. LUPAȘ.
 39. Blajul de ALEX. LEPEANU-MELIN.
 40. Marea Neagră de DR. I. LEPSI.
 41. Pe urmele lui Robinson Crusoe de I. SIMIONESCU.
 42. Din Norvegia de I. CONEA.
 43. Din vremea lui Ștefan cel Mare de GEN. R. ROȘETTI.
 44. Japonia de I. SIMIONESCU.
 45. Oiarul Savant de I. SIMIONESCU.
 46. Într-o mânăstire din Himalaya de MIRCEA ELIADE.
 47. Dăniș Apostol de N. P. SMOCHINĂ.

„CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

Seria D. „ȘTIINȚĂ APLICATĂ“.

Nr.

1. **Fabricarea săpunului** de A. SCHORR.
2. **Motorul Diesel** de ING. CASETTI.
3. **Industria Parfumului** de E. SEVERIN.
- 4.—5. **Aerul lichid** de ILIE MATEI.
6. **Industria Azotului** de L. CATON.
- 7.—9. **Locomotiva** de ING. CASETTI.
10. **Aeroplanul** de DR. V. ANASTASIU.
11. **Baloane și dirijabile** de C. MIHĂILESCU.
12. **Betonul armat** de ING. N. GANEA.
13. **Gări și trenuri** de G. ȘIADREI.
15. **Aparat de Radiofonie** de CĂPT. M. ZAPAN.
16. **Tiparul** de VASILE ROMANESCU.

Nr.

17. **Ce se scoate din cărbuni** de C. V. GHEORGHIU.
18. **Industria materiilor colorante** de G. A. FLOREA.
19. **Fotografia** de CĂPT. M. ZAPAN.
20. **Industria zahărului** de G. I. BĂBOIANU.
21. **Șase montaje de radio** de CĂPT. M. ZAPAN.
22. **Cinematografia** de CĂPT. M. ZAPAN.
23. **Automobilul** de CĂPT. DE AVIAȚIE M. PANTAZI.
24. **Fabricarea sticlei** de G. A. FLOREA.
25. **Gazele otrăvitoare** de CĂPT. M. ZAPAN.
26. **Impănarea păsărilor** de N. C. PĂNESCU.

RĂSPÂNDIȚI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CU CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

E cea mai trebuitoare bibliotecă. Prin varietatea cuprinsului, este unică; prin effinătate, este la îndemâna oricui.

Aduce foloase specialistului dându-i noțiuni clare din alte domenii; procură cunoștințe folositoare celui care nu se restrânge numai la cartea de școală.